

CENU NORĀDĪŠANAS PRASĪBAS

Cena jānorāda tā, lai tā būtu nepārprotama, viegli identificējama, skaidri salasāma un lai patērētājam būtu pilnīgi skaidrs, uz kuru precī vai pakalpojumu tā attiecas.

- Cenu norāda rakstveidā, izņemot gadījumu, ka patērētājs cenu var uzzināt citā vizuāli uztveramā veidā.
- Patērētājiem norādītajās cenās jāiekļauj PVN un citi nodokļi.

ATCERĪTIES!

Gabalcena jeb pārdošanas cena ir cena par vienu preces vienību, nedalāmu preces daudzumu vai iepakojumu.

Mērvienības cena ir cena par vienu kilogramu, litru, metru, kvadrātmētru, kubikmetru vai citu preces daudzuma mērvienību.

Sākotnējā cena – ja izsludināta preču izpārdošana, cenu pazemināšana vai atlaides, precēm un pakalpojumiem skaidri jānorāda sākotnējā cena un cena pēc tās pazemināšanas.

Eiro ieviešanas datums ir 01.01.2014.

No 01.10.2013. līdz 31.12.2013.	No 01.01.2014. līdz 30.06.2014.
Pamatvalūta – LATI	Pamatvalūta – EIRO
Preču pārdošanas cena un pakalpojumu cena papildus jānorāda arī eiro.	Preču pārdošanas cena un pakalpojumu cena papildus jānorāda arī latos.
Mērvienības cenas un sākotnējās cenas jānorāda latos.	Mērvienības cenas un sākotnējās cenas jānorāda eiro.
Lai izmantotu vienu un to pašu cenu zīmi visā cenu paralēlās atspoguļošanas periodā, noteiktas mērvienības cenu un sākotnējo cenu var norādīt gan latos, gan eiro.	

Piemēri cenu norādēm periodā no 01.10.2013. līdz 31.12.2013.:

Televizors	Kafija iepakojums 250 g Atlaide -25% Jaunā cena: Ls 2,40–EUR 3,41 9,60 Ls/kg Vecā cena: Ls 3,20	Tēja iepakojums 250 g Ls 3,20–EUR 4,55 12,80 Ls/kg
------------	--	---

Piemēri cenu norādēm periodā no 01.01.2014. līdz 30.06.2014.:

Televizors	Tēja iepakojums 250 g EUR 4,55–Ls 3,20 18,20 EUR/kg	Krāsu skaidrojums: Pārdošanas cena latos un eiro, ievērojot konvertācijas prasības Noteiktas mērvienības cena latos vai eiro par kilogramu Sākotnējā cena latos
------------	--	---

JA NOTEIKTAS MĒRVIENĪBAS CENA SAKRĪT AR PĀRDOŠANAS CENU

Precēm, kuras nav iepakotas un kuru daudzumu mēra patērētāja klātbūtnē pēc pieprasījuma, norāda tikai noteiktas mērvienības cenu latos un eiro.

Tomēr, ja šis noteiktais preču daudzums tiek marķēts ar informatīvo uzlīmi, kurā tiek norādīta cena par noteikto daudzumu, pārdevēji ir tiesīgi šo cenu norādīt tikai pamatvalūtā.

Piemērs:

Konfektes *Lācītis*, cena – 3,84 Ls/kg un 5,46 EUR/kg.

Pēc patērētāja lūguma tiek nosvērti 100 g konfekšu un uz iepakojuma tiek uzlīmēta informatīva uzlīme, kurā norāda konfekšu daudzumu un konkrētā daudzuma cenu pamatvalūtā.

SVARĪGI!

Īpašās cenas

Ja pārdevēji un pakalpojumu sniedzēji piedāvā īpašās cenas (piemēram, pastāvīgajiem klientiem, klientiem ar klientu kartēm, atlaižu kartēm u. tml.), šīm cenām jābūt norādītām gan latos, gan eiro.

Piemērs:

Televizors	Ar klienta karti:
Ls 210 EUR 298,80	Ls 190 EUR 270,35

Pakalpojumu cenas

Piedāvājot patērētājiem pakalpojumus, to sniedzējs norāda cenu, kurā iekļauts pievienotās vērtības nodoklis un visi citi nodokļi. Pakalpojumu cenu norāda cenrādī vai citā vizuāli uztveramā veidā. Ja pakalpojuma galīgā cena nav zināma, norāda veidu, kādā cena tiek aprēķināta. Cenrādim jābūt brīvi pieejamam.

Piemērs:

Baseina apmeklējums	Individuāla peldētapmācība
Ls 7 EUR 9,96	14,75 Ls/h 20,99 EUR/h

Distances tirdzniecība

Cenu paralēlās atspoguļošanas prasības attiecas arī uz distances tirdzniecību, piemēram:

- interneta veikalos;
- katalogos;
- televīzijā.

Elektroniskā vide:

Interneta veikalos, tostarp kolektīvās iepirkšanās u. tml. portālos, kur patērētājiem tiek piedāvātas preces un pakalpojumi, pārdošanas cenas jānorāda latos un eiro. Cenu paralēlajai atspoguļošanai kā alternatīvu var izmantot valūtas konvertācijas kalkulatoru. Kalkulatoram jābūt patērētājam viegli pieejamam un izmantojamam, proti, lai patērētājs var viegli to atrast mājaslapā (tas nav noslēpts) un lietot.

Televīzija:

Televīzijas veikalos piedāvātajām precēm un pakalpojumiem pārdošanas cenas jānorāda gan latos, gan eiro.

Piemērs:

TV Veikals Pasūtiet tagad! Zvaniet tūlīt! Matracis Ls 110,00 / EUR 156,52
--

IETEIKUMI CENU NORĀDĪŠANAI

- Cenu zīmēs latu un eiro naudas summu secība nav svarīga! Latu un eiro cenām ieteicams būt vienā izmērā.
- Vienā tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas vietā lietojams viena veida valūtas apzīmējums (latiem – Ls, LVL; eiro – EUR, € u. tml.).
- Cenas latos ieteicams norādīt līdz 2014. gada 31. decembrim (vienu gadu pēc eiro ieviešanas).
Tā nav obligāta prasība, bet rekomendācija!
- No 2013. gada 9. jūlija līdz 30. septembrim cenu zīmēs cenu var neatspoguļot latos un eiro, taču, ja to dara, jāizmanto oficiālais valūtas maiņas kurss.

INFORMĀCIJA UZŅĒMĒJIEM PAR JOMĀM UN DARBĪBĀM, UZ KURĀM VAR NEATTIECINĀT NORĀDĪJUMUS PAR CENU PARALĒLĀS ATSPUGUĻOŠANAS PERIODU, PĀREJOT UZ EIRO

- Kārtība neattiecas uz darījumiem starp divām juridiskām personām.
- Kārtība neattiecas uz reklāmu, tostarp reklāmas katalogiem, izņemot tos, kuros var pasūtīt preces un pakalpojumus (distances tirdzniecība).

NORMATĪVIE AKTI

- *Euro* ieviešanas kārtības likums;
- Ministru kabineta 1999. gada 18. maija noteikumi Nr. 178 *Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas;*
- Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2013. gada 30. maija *Vadlīnijas preču un pakalpojumu cenu norādīšanas kārtībai cenu paralēlās atspoguļošanas periodā.*

PAPILDU INFORMĀCIJA

- Patērētāju tiesību aizsardzības centra mājaslapā www.ptac.gov.lv.
- Oficiālajā eiro ieviešanas mājaslapā www.eiro.lv.
- Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām sazināties ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, rakstot e-pastu: eiro@ptac.gov.lv vai zvanot pa tālruni 67388641 vai 65452554.
- Informācija par pārējām vadlīnijām (*Kases aparāti un kases sistēmas, Dāvanu karšu jautājumi, Nodokļu maksājumu joma, Pastmarku jautājumi, Skaidras naudas priekšpiegādes otrā fāze, Valūtas kursa piemērošana, Grāmatvedības uzskaites joma* u. c.) atrodama mājaslapā www.eiro.lv, sadaļā *Uzņēmējiem*.
- Informācija krievu valodā ir pieejama www.eiro.lv.

Izdevums ir saņēmis Eiropas Savienības līdzfinansējumu granta līguma *Komunikācijas aktivitātes saistībā ar eiro ieviešanu Latvijā* ietvaros.

KAS JĀZINA TIRGOTĀJAM PAR CENU PARALĒLO ATSPUGUĻOŠANU?

CENU PARALĒLĀS ATSPUGUĻOŠANAS PERIODS

Preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periods sākas no 2013. gada 1. oktobra un ilgst līdz 2014. gada 30. jūnijam. Šajā periodā preču un pakalpojumu cenas norāda gan latos, gan eiro.

Cenu paralēlās atspoguļošanas periodā visām precēm un pakalpojumiem, kas tiek piedāvāti patērētājiem, jābūt norādītām cenām gan latos, gan eiro. Šāda prasība noteikta, lai nodrošinātu patērētāju tiesību ievērošanu eiro ieviešanas periodā:

- patērētāji var savlaicīgi saņemt informāciju par preču cenām eiro un pierast pie jaunās valūtas,
- patērētāji var sekot cenu izmaiņām,
- patērētāji var pieņemt uz informāciju balstītu un ekonomiski pamatotu lēmumu.

CENU KONVERTĀCIJA

Preču un pakalpojumu cenas jāpārrēķina:

- saskaņā ar oficiālo lata un eiro maiņas kursu, Eiropas Savienības Padomes noteiktais oficiālais maiņas kurss **EUR 1 = Ls 0,702804**
- strikti ievērojot matemātiskos principus atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likumam.

Naudas summas pēc konvertācijas noapaļo līdz tuvākajam centam vai santīmam, ņemot vērā trešo zīmi aiz komata.

Piemēri:

Cena latos	Cena eiro pirms noapaļošanas	Cena eiro pēc noapaļošanas
Ls 3,25	EUR 4,6243333	EUR 4,62
Ls 5,06	EUR 7,1997313	EUR 7,20

Konvertējot preču un pakalpojumu cenas, jānorāda vismaz divas zīmes aiz komata, ja cena, kura tiek konvertēta, satur ne vairāk kā divas zīmes aiz komata. Arī apaļu cenu gadījumā jāievēro noteiktās konvertācijas prasības!

Piemērs:

Izstādes apmeklējums	Izstādes apmeklējums
Ls 5,- – EUR 7,11	EUR 7,11 – Ls 5,-